

Grunde Bruland

Fiskeri og havbruk

#	Advokat	Firma	Poeng
1.	Grunde Bruland	Wikborg Rein	77
2.	Rode S. Rønning-Hansen	Rønning-Hansen	38
3.	Bjørn Sørgård	Arntzen de Besche	35
4.	Liv Monica Stubholt	Selmer	29
-	Ole-Martin L. Andreassen	Steenstrup Storange	29
6.	Tord Fondevik	Schjødt	24
7.	Mons Alfred Paulsen	Thommessen	20
8.	Kenneth Mikkelsen	Simonsen Vogt Wiig	10
9.	Hallvard Østgård	Advokatfirma Østgård	8
10.	Hans Henrik Linnet	Linnet	7

- Fjorårets vinner: Grunde Bruland.
- Antall seire: 3.
- Høyeste poengsum: 77 (2017).
- Poengsum i fjor: 54.

Knut Ro

Konkurs- og insolvensrett

#	Advokat	Firma	Poeng
1.	Knut Ro	Ro Sommernes	101
2.	Jo Rodin	Thommessen	50
3.	Håvard Wiker	Ro Sommernes	42
4.	Leif Petter Madsen	Wikborg Rein	40
5.	Tom Hugo Ottesen	Kvale	39
6.	Jon E. Skjørshammer	Steenstrup Storange	21
7.	Stine Snertingdalen	Kvale	10
8.	Nils Holger Koefoed	Ro Sommernes	9
9.	Siv Sandivk	Schjødt	6
10.	Claus R. Flinder	Langseth	4

- Fjorårets vinner: Knut Ro.
- Antall seire: 19.
- Høyeste poengsum: 129 (2015).
- Poengsum i fjor: 97.

Siri Teigum

Konkurranserett

#	Advokat	Firma	Poeng
1.	Siri Teigum	Thommessen	111
2.	Helge Stemshaug	BA-HR	80
3.	Olav Kolstad	Schjødt	28
4.	Beret Sundet	BA-HR	19
5.	Kristin Hjelmaas Valla	Kvale	15
6.	Stein Ove Solberg	Arntzen de Besche	13
7.	Anders Ryssdal	Glittertind	9
-	Henrik Svane	Kvale	9
9.	Mona Søyland	Simonsen Vogt Wiig	7
10.	Fredrik Ottesen	Ræder	6

- Fjorårets vinner: Siri Teigum.
- Antall seire: 17.
- Høyeste poengsum: 111 (2017).
- Poengsum i fjor: 108.

HADDE RETT: Advokatene Jan-Erik Sverre, Kristin Hjelmaas Valla og Nicolay Skarning i Kvale er tre av de fem som Høyesterett kåret til Årets prestasjon.

Fikk endret høyesterettsdom i Høyesterett

I 1997 sa Høyesterett at bryggearbeidere kunne boikottet selskaper som ikke ville underskrive en tariffavtale. Nå, 20 år senere, var det ikke så greit likevel. Takket være Kvale kan Holship bruke de arbeiderne de vil.

OLIVER ORSKAUG

oliver.orskaug@finansavisen.no

En aprildag i 2013 ringte telefonen til advokat Nicolay Skarning hos Kvale. Det var advokat Morten Bjerkhaug i Bedriftsforbundet som slo på tråden. De to, som begge jobber med arbeidsrett, hadde tidligere utvekslet synspunkter om sykefravær og alternativer til IA-avtalen. Nå ville Bjerkhaug luften en annen problemstilling.

Det danske spedisjonsfirmaet Holship var medlem i Bedriftsforbundet. De opplevde at bryggearbeidere ved havnen i Drammen ved to anledninger den samme måneden boikottet selskapet i forbindelse med lossing og lasting av gods.

Holships folk, som holder til i en lagerbygning ved kaien, fikk lov å flytte gods om bord på skipene og på kaiområdet, men bryggearbeiderne nektet dem fysisk å flytte gods over skipsrekken. Den jobben hevdet de å ha en eksklusiv rett til å utføre. Slik var det, og slik hadde det alltid vært, noe alle andre rederier og speditører aksepterte.

– Min aller første tanke var at det høstes veldig merkelig ut at Holship ikke kunne bruke sine egne arbeidere til lossing og lasting. En bedrift kan da ikke si til en annen bedrift at et konkret arbeide tilhører oss, sier Skarning.

Antikvariske avtaler

Holship hadde blitt presentert en tariffavtale som ga bryggearbeiderne i Drammen, og ved en rekke andre havner i Norge, for-

trinnsrett på lossing og lasting over ripa.

I 1895 så Drammen Bryggearbeiderforbund dagens lys. I denne foreningen og mange andre lignende, ble det vedtatt å forby medlemmene å arbeide sammen med andre som ikke var fagorganisert.

Samholdet mellom de organiserte bryggearbeiderne var sterkt, og ved å stå sammen kunne de få en litt bedre hverdag i tider som var tøffe. Livet til bryggearbeiderne var nemlig svært hardt. Det var mange tunge løft, og man måtte jobbe fort. Lønnen var heller ikke den beste. Kom det få skip til kai, så hadde man også mindre arbeid den dagen.

– Systemet ble innført tidlig på 1900-tallet. Det var ment å sikre at sjauerne fikk tilstrekkelig med arbeid og lønn. De som ble registrert som havnearbeidere fikk fortrinnsrett på lossing over ripa, sier Skarning.

I dag er de fleste varer stablet i containere som løftes av store kraner og mye av arbeidet er automatisert. Men før lå varene i sekker og kasser. Man måtte samle mange folk raskt ved et skip for å få godset fort av eller om bord.

– Nå er det 200-300 havnearbeidere igjen i Norge. For ikke mange år siden var det over 4000. Tiden har gått fra dem, men det gamle systemet har likevel blitt liggende igjen, sier Skarning.

Arbeidsrett, konkurranserett og EØS-rett

Systemet havnearbeiderne utviklet er ikke

særnorsk. Det var vanlig rundt om i Europa. Kom et skip til en kai uten avtale, kunne bryggearbeidere stanse skipene og nekte å losse dem. Det var ensbetydende med tap for fraktrederne.

– Ordningen var en del av maktsystemet mellom partene den gangen, sier Skarning.

Han er blitt ekspert på historien, arbeidsforholdene og reglene for havnearbeiderne etter at han sa ja til å lede Holship-saken som gikk i hans klients favør 16. desember i fjor.

I et samlet plenum i Høyesterett støttet 10 av 17 dommere Skarnings påstand. Det er denne bragden som er stemt frem som årets prestasjon i Advokatundersøkelsen 2017 i Finansavisen.

– Jeg hadde aldri hørt om avtalen bryggearbeiderne hadde før jeg begynte med denne saken, sier Skarning.

At en arbeidsrettssak er stemt frem som årets prestasjon synes han er svært hyggelig.

– Jeg er gledelig overrasket over resultatet. Ofte er det høyprofilerte økonomiske straffesaker som vinner slike kåringer. Vår sak handler jo heller ikke bare om arbeidsrett, men om konkurranserett og EØS-rett, sier Skarning.

Andre saker som kjempet om seieren i år var frifinnelsene i Yara-saken og frifinnelsen av Berge Gerdt Larsen. Også utfallet av Transocean-saken med frafall av anker og seier i de sivile skattesakene fikk mange stemmer. >>

jobbet med Holship-saken i nesten fire år. Nå er seieren i

FOTO: IVAN KVERME

■ Kvale vant «Årets prestasjon» for Holship-saken

Fem advokater på saken

➤ Skarning har ikke vært alene om prestasjonen. Med på laget var Kvale-kollegene Jan-Erik Sverre, som har representerte Bedriftsforbundet, Kristin Hjelmaas Valla som er ekspert på konkurranse- og EØS-rett, advokatfullmektig Pernille Edh Hasselgård og Ane Bergo som var med innledningsvis, før hun sluttet hos Kvale og begynte hos Sivilombudsmannen.

En utfordring med saken var at en lik problemstilling allerede var reist og avgjort av Høyesterett i 1997. Kvale-teamet måtte legge en plan for hvordan de kunne angripe problemstillingen på nytt.

Det første de gjorde etter at Holship og Bedriftsforbundet ba Kvale ta saken, var å gå rettens vei for å få kjent boikottaksjonene i Drammen i april 2013 ulovlige. Holship fikk medhold fordi aksjonene ikke var varslet, slik Boikottloven krever. De ble tilkjent erstatning på 50.000 kroner. Et år senere oppsto en lignende situasjon, og igjen gikk Holship rettens vei og ble tilkjent erstatning.

– Bryggearbeiderne prøvde hele tiden å lage kvalm. De håpet at Holship ga etter og underskrev tariffavtalen. I stedet forfulgte vi dem med søksmål i retten. Vi tok dem på manglende meldinger om boikott, sier Skarning.

Snirklete vei til mål

Som sagt hadde Høyesterett allerede for 20 år siden dømt i favor bryggearbeiderne i en lignende sak. Landets øverste dommere kom til at bryggearbeidernes monopol på lossing og lasting av gods i norske havner var innenfor regelverket.

Med dommen i hånd krevde Transportarbeiderforbundet at Holship underskrev

Det er EØS-avtalen som gjorde at Holship vant saken

et formelt tariffavtalekrav. Men spedisjonsfirmaet nektet og aksepterte ikke motpartens virkemidler. De mente deres egne ansatte kunne losse og laste mer effektivt, noe som også er kostnadsbesparende.

Saken ble brakt inn for Riksmeklingsmannen, uten at man ble enige. Dermed gikk bryggearbeiderne rettens vei for å få stadfestet at de hadde retten på sin side, og ikke Holship. Det har siden blitt en dyr affære for dem. Kvale fikk tilkjent 8 millioner i saksomkostninger, mens motpartens advokater krevde 9,5 millioner i salær.

Skarnings inngang til saken var først og fremst at bryggearbeidernes fortrinnsrett bryter mot EØS-avtalens artikkel 31 om fri etableringsrett for Holship.

Satset på EØS-kortet

Nå gjaldt også EØS-avtalen da Høyesterett behandlet saken i 1997, men avtalen var ganske forskj og ikke særlig prøvd i domstolene.

Likevel hadde herredsrettsdommer Magnus Matningsdal, som behandlet den første saken på 90-tallet i retten i Jæren, kommet til at bryggearbeidernes tariffavtalekrav var urettmessig. Men dommen hans ble overprøvd av lagmannsretten og senere Høyesterett.

Senere ble Matningsdal høyesterettsdommer, og han deltok i behandlingen av Holship-saken i desember i fjor og stemte

i favor spedisjonsselskapet.

– Han fikk på måte sin revansj denne gangen, sier Skarning.

– Hvorfor vant dere?

– Det er EØS-avtalen som gjorde at Holship vant saken.

– Så uten den hadde dere ikke vunnet?

– Det virker nok litt provoserende på LO og Transportarbeiderforbundet å si det, men hadde vi ikke hatt EØS-avtalens artikkel 31 om fri etableringsrett, så hadde vi vel sannsynligvis ikke vunnet. Det vil jeg tro, sier Skarning.

– Flertallet har også merknader i forhold til konkurransereglene, og mener at de også kommer til anvendelse. Da setter de til side det de sa i 1997. Sånn sett kan det være at Høyesterett nå har en annen mening om konkurransereglenes anvendelse enn de hadde den gang, men det tok de ikke endelig stilling til, Kristin Hjelmaas Valla.

– EØS-motstandene i LO har jo også begjærlig grepet tak i dommen og bruker den nå frem mot kongressen som et argument for at vi må ut av EØS fordi Norge blir overstyrt, sier Kvale-partner Jan-Erik Sverre.

Nær ved å gi opp

Det er sterke krefter som har vært i bevegelse.

– Har din klient tvilt underveis?

– Ja, de har tvilt. Det har vært veldig krevende for dem å gå gjennom denne rettsprosessen. Det har absolutt vært stunder hvor de lett kunne gitt opp, sier Skarning.

Det som holdt motet deres oppe var at høyesterettsdommen fra 1997 ikke hadde drøftet konkurransereglene inngående og EØS-avtalens betydning var ikke nevnt i

GLAD I EN STREIK: I 1977 kom det til håndgemeng mellom politi og bryggearbeidere under en streik. I 1997, da Høyesterett ga bryggearbeiderne medhold, gikk det roligere for seg under en fire timer lang politisk streik ved Oslo havn. FOTO: NTB SCANPIX

det hele tatt. Tingretten og lagmannsretten ga bryggearbeiderne medhold i de to første rettsrundene denne gang.

– De var jo bundet av dommen fra 1997, men vi ba om å få en rådgivende uttalelse fra EFTA-domstolen allerede i første instans og i lagmannsretten, men den begjæringen fulgte ikke de ikke.

– Var dommerne feige synes du?

– De burde nok ha sendt den forespørselen. Jeg synes de avfeide vår begjæring alt for lett. Det har faktisk påført både oss og Transportarbeiderforbundet store kostnader. Hadde vi fått lov å komme til EFTA-domstolen i tingretten, så kunne kanskje saken vært løst tidligere, sier Skarning.

Klaus Henrik Wiese-Hansen

Forsikringsrett

#	Advokat	Firma	Poeng
1.	Klaus Henrik Wiese-Hansen	Steenstrup Stordrange	64
2.	Erik Blaker	Wiersholm	52
3.	Andreas Meidell	Thommessen	38
4.	Anders W. Færden	Wikborg Rein	29
5.	Knut Riisa	Riisa	22
6.	Jan B. Jansen	BA-HR	21
7.	Frithjof Herlofsen	Simonsen Vogt Wiig	12
–	Jon Andresen	Ræder	12
–	Hans K. Viga-Gerhardsen	Wiersholm	12
10.	Jørgen Svartebekk	Riisa	9

- Fjorårets vinner: Erik Blaker.
- Antall seire: 1.
- Høyeste poengsum: 64 (2017).
- Poengsum i fjor: 35.

Richard Sjøqvist

Bank og finans

#	Advokat	Firma	Poeng
1.	Richard Sjøqvist	BA-HR	74
2.	Hans Haugstad	Thommessen	65
3.	Erik Ramm	DLA Piper	40
4.	Johan Rasmussen	Wikborg Rein	36
5.	Kaare P. Sverdrup	Wiersholm	21
6.	Einar Grette	Thommessen	12
7.	Atle Gabrielsen	Arntzen de Besche	7
8.	Siv Sandvik	Schjødt	6
9.	Anne Gro Sundby	GIEK	4
–	Bernhard Haukali	Wikborg Rein	4

- Fjorårets vinner: Richard Sjøqvist.
- Antall seire: 3.
- Høyeste poengsum: 85 (2016).
- Poengsum i fjor: 85.